

Türkiye'de İşçi Hareketi

İlk yayınlanışı: *l'Humanité*, 1 Ocak 1924

Kaynak: *Selected Works of Ho Chi Minh Vol. 1*

Yayıncı: Foreign Languages Publishing House

Yazıya Aktarımı/Düzenlemeler: Christian Liebl

Takdire değer bir cesaret ve fedailik ruhu ile, Türkiyeliler iğrenç Sevr anlaşmasını yırtıp atıp, bağımsızlıklarını kazandılar. Emperyalizmin plalarını da, Sultanlık rejimini de yıktılar. Yorgun, kopuk ve ayaklar altına alınmış uluslarını, güçlü ve kenetlenmiş bir cumhuriyete çevirdiler. Devrimlerini yaptılar. Ama her burjuva devrimi gibi, Türkiye devrimi de sadece bir sınıfın işine yaradı: Paralı sınıf.

Ulusal bağımsızlık mücadelesinde çok çaba göstermiş olan Türkiye proletaryasının önünde artık yeni bir mücadele var: sınıf mücadelesi.

Türkiye işçi sınıfı bu mücadelede birçok engelle karşılaştı. Türkiye'de, Batıdaki gibi işçi sendikaları yok. Sadece kurumlar veya aynı işte çalışıp yakın yerlerde yaşayan işçilerin toplulukları söz konusu. Aynı şehirde yaşayıp farklı iş dallarında çalışan veya aynı iş dalında çalışıp farklı şehirlerde yaşayan işçiler arasında hiçbir bağlantı yok. Bu etkili bir birleşik eylemin mümkün olmasını engelliyor.

Bunlara rağmen, yeni mayalanan işçi sınıfı geçen sene birçok rahatsızlık çıkardı. İstanbul'da, Haliç'te birçok grev yapıldı. Yazıcılar, tren yolu işçileri, kıyıda, petrol depolarında çalışan işçiler, bira fabrikasında çalışan işçiler. Bu harekete on bin işçi katıldı. Bu deneyimlere bakarak Türkiye işçileri, organizasyon ve disiplinin, zaferin bir şartı olduğunu öğrendi.

İstanbul Kongresi Birlik'i kuruyor

Kısa bir süre önce, İstanbul'da bir işçi kongresi toplandı. 250 delegeyle yapılan bu kongrede, 19.000 İstanbul işçisi, 15.000 Zonguldak maden işçisi ve 10.000 Balya-Karadın [Balya, Balıkesir - ç] bakır madeni işçisi temsil edildi.

Bu kongrede, 34 *derneğin*, *Birlik* adında bir federasyona çevirilmesine karar verildi. Bu cesur karardan korkan devlet, *Birlik*'i tanımadı. Burada söylemeliyim ki, devletin işçilere bakışı savaştan sonra oldukça değişti. Yabancıları defetmek söz konusu olunca her zaman işçilerin yanında olan devlet, örgütlenmek isteyen işçilere karşı tüm kapitalist devletlerin göstereceği tepkiyi gösterdi. Yani bu baskı kimseyi şaşırtmadı. Ayrıca herkes bilir ki, Lozan anlaşmasından sonra Türkiye kapitalizmi, binlerce zavallı Yunan ve Türkü öldürmesine rağmen Türkiye'ye yerleşemeyen fakat şimdi dostlukla girmeyi başaran yabancı kapitallerle iyi anlaşmaya başladı. Devletin *Birlik*'i tanımayı reddetmesi, ülkedeki beşte üçü Fransız olan yabancı kapitale bir gülümseme anlamına gelir.

Fakat Türkiye proletaryası ilk adımını attı. Devamı gelecek.

Dipnot

Yazının ingilizce çevirisinde İstanbul değil, Konstantinapol kullanılmıştır fakat yazıya İstanbul olarak aktardım.

[Ho Chi Minh Arşivi](#) | [Marxists' Internet Archive: Türkçe Bölümü](#)